

Omzendbrief met betrekking tot de modaliteiten voor de afwijking van de stempelplicht voor kippeneieren

Referentie	PCCB/S3/1419864	Datum	22/07/2021
Huidige versie	2.0	Van toepassing vanaf	Datum van publicatie
Trefwoorden	Kippeneieren, handelsnormen, stempelen		

Opgesteld door	Goedgekeurd door
Karolien Vanderschot, attaché	Katrien Beullens, Directeur i.o. Jean-François Heymans, Directeur-generaal

1. Doel

De Europese verordeningen over de handelsnormen van eieren, gelegd door kippen van de soort *Gallus gallus*, bieden de lidstaten de mogelijkheid vrijstelling te verlenen voor het merken van deze eieren (stempelen) en op nationaal niveau regels met betrekking tot vrijstelling vast te leggen. In België worden vrijstellingen vastgelegd in het koninklijk besluit van 10 november 2009 betreffende bepaalde handelsnormen voor eieren. Om goed de vereisten van het KB te kunnen begrijpen, moet dit samen gelezen worden met de artikelen uit de Europese verordeningen.

Deze omzendbrief is een toelichting bij de bepalingen van het KB en de Europese bepalingen die het KB uitvoert.

2. Toepassingsgebied

Operatoren die kippeneieren (van de soort *Gallus gallus*) in de handel brengen en de levensmiddelenindustrie die gebruik maakt van deze kippeneieren.

3. Referenties

3.1. Wetgeving

- Verordening (EG). Nr. 2160/2003 van het Europees Parlement en de Raad van 17 november 2003 inzake de bestrijding van salmonella en andere specifieke door voedsel overgedragen zoönoseverwekkers
- Verordening (EG) nr. 589/2008 van de Commissie van 23 juni 2008 tot vaststelling van bepalingen ter uitvoering van Verordening (EG) Nr. 1234/2007 van de Raad, wat betreft de handelsnormen voor eieren

Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van een gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten en tot intrekking van de Verordening (EEG) nr. 922/72, (EEG) nr. 234/79, (EG) nr. 1037/2001 en (EG) nr. 1234/2007 van de Raad

- Verordening (EG) nr. 1069/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten en afgeleide producten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1774/2002 (verordening dierlijke bijproducten)
- Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2016 betreffende overdraagbare dierziekten en tot wijziging en intrekking van bepaalde handelingen op het gebied van diergezondheid („diergezondheidswetgeving”)
- Koninklijk besluit van 3 mei 2003 betreffende de identificatie en de registratie van inrichtingen waar legkippen worden gehouden
- Koninklijk besluit van 10 november 2009 betreffende bepaalde handelsnormen voor eieren
- Koninklijk besluit van 7 januari 2014 betreffende de rechtstreekse levering, door een primaire producent, van kleine hoeveelheden van sommige levensmiddelen van dierlijke oorsprong aan de eindverbruiker of aan de plaatselijke detailhandel
- Koninklijk besluit van 25 juni 2018 tot vaststelling van een identificatie- en registratieregeling voor pluimvee, konijnen en bepaald hobbypluimvee

3.2. Andere

- Omzendbrief (PCCB/S3/EH/1260681) met betrekking tot de rechtstreekse levering, door een primaire producent, van kleine hoeveelheden van sommige levensmiddelen van dierlijke oorsprong aan de eindverbruiker of aan de plaatselijke detailhandel
- Omzendbrief (PCCB/S2/1653994) betreffende de bestrijding van zoönotische *Salmonella* bij legpluimvee

4. Definities en afkortingen

Eieren van klasse A: Consumptie-eieren die in de schaal verkocht worden aan de eindverbruiker. Deze eieren moeten de volgende kwaliteitskenmerken hebben:

- a. schaal en cuticula: normale vorm, schoon en onbeschadigd;
- b. luchtkamer: hoogte niet meer dan 6 mm, onbeweeglijk; voor eieren die met de vermelding „extra” in de handel worden gebracht, mag deze hoogte evenwel niet meer dan 4 mm bedragen;
- c. dooier: bij schouwing slechts vaag zichtbaar, zonder duidelijke omtrek en bij draaien van het ei licht beweeglijk en opnieuw een centrale positie innemend;
- d. eiwit helder en doorschijnend;
- e. kiem: niet zichtbaar ontwikkeld;
- f. vreemde stoffen niet toegestaan;
- g. vreemde geur niet toegestaan;

Eieren van klasse A mogen geen verduurzamingsbehandeling ondergaan en niet gekoeld worden in ruimten of inrichtingen waar de temperatuur lager dan +5°C wordt gehouden. Eieren die tijdens een transport van minder dan 24 uur, dan wel in de detailhandel gedurende minder dan 72 uur, bij een temperatuur van minder dan +5°C zijn bewaard, worden niet als gekoelde eieren beschouwd.

Eieren van klasse B: Eieren die niet (meer) de kwaliteitskenmerken van klasse A vertonen. Eieren van klasse B worden uitsluitend geleverd aan de levensmiddelen- en de niet-levensmiddelenindustrie.

Industriële eieren: eieren die niet voor menselijke consumptie zijn bestemd;

Levensmiddelenindustrie: de verordening (EG) nr. 589/2008 definieert de levensmiddelenindustrie als *iedere inrichting die ei producten voor menselijke consumptie produceert, met uitzondering van grootkeukens*. Deze definitie viseert de levensmiddelenbedrijven waarvan de activiteit bij het FAVV onder de activiteitenfiche [ACT 095 \(Fabrikant van eieren en ei producten\) valt](#);

Niet-levensmiddelenindustrie: de verordening (EG) nr. 589/2008 definieert de niet-levensmiddelenindustrie als *ieder bedrijf dat ei producten produceert die niet voor menselijke consumptie zijn bestemd*;

ARSIA: association régionale de santé et d'identification animale ;

DGZ: Diergezondheidszorg Vlaanderen vzw ;

FAVV: Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen;

KB: koninklijk besluit;

LCE: lokale controle-eenheid.

5. Toelichtingen bij de vereisten

De Europese verordeningen verplichten eieren te merken (stempelen) in de productie-inrichting of in het eerste pakstation waaraan de eieren geleverd worden. Eieren die door een productie-inrichting aan een verzamelaar, een pakstation of een niet-levensmiddelenbedrijf in een andere lidstaat worden

geleverd, moeten gemerkt worden voordat zij de productie-inrichting verlaten. Meer informatie over het merken van eieren kunt u terugvinden in de omzendbrief betreffende het toekennen van een unieke stempelcode aan pluimveebedrijven voor het stempelen van eieren.

De Europese verordeningen bieden de lidstaten echter ook de mogelijkheid op nationaal niveau wetgeving uit te vaardigen om onder bepaalde voorwaarden bepaalde vrijstellingen op het merken toe te staan met betrekking tot:

- 1) eieren, rechtstreeks verkocht door de producent aan de consument;
- 2) levering van eieren tussen een productie-inrichting en pakstation, gelegen in verschillende lidstaten;
- 3) eieren, rechtstreeks geleverd door de producent aan de levensmiddelenindustrie;
- 4) eieren, rechtstreeks geleverd door de producent aan de niet-levensmiddelenindustrie.

5.1 Afwijking voor eieren, rechtstreeks verkocht door de producent aan de consument

Indien de producent de eieren rechtstreeks verkoopt aan de eindverbruiker in overeenstemming met het KB van 7 januari 2014, moeten ze niet gemerkt worden, tenzij de producent meer dan 50 legkippen houdt en de eieren verkoopt op de markt (zie verder). De eieren mogen ook niet worden ingedeeld naar kwaliteit en gewicht.

Het KB van 10 november 2009 refereert naar het KB van 7 januari 2014 voor het verduidelijken van het begrip “rechtstreekse verkoop aan de eindverbruiker”. Deze “rechtstreekse verkoop aan de eindverbruiker” mag slechts plaatsvinden in kleine hoeveelheden bij elke levering en wordt verder gedefinieerd als verkoop

- op het productiebedrijf en/of
- via huis-aan-huisverkoop binnen een straal van 80km rond de productieplaats en/of
- via automaten die opgesteld staan op het productiebedrijf of binnen een straal van 80km rond het productiebedrijf en/of
- op markten binnen een straal van 80km rond het productiebedrijf.

Wie pluimvee houdt waarvan de producten bestemd zijn om op de markt gebracht te worden in de voedselketen, inbegrepen de kleinschalige activiteit voor de lokale rechtstreekse verkoop aan de eindgebruiker (KB van 7 januari 2014), wordt beschouwd als exploitant en moet zich dus in SANITEL laten registreren via een erkende vereniging (DGZ of ARSIA).

Opgelet: wanneer producenten met meer dan 50 legkippen eieren aanbieden op markten binnen een straal van 80 km rond het productiebedrijf, dan is het stempelen van de eieren verplicht.

Indien het stempelen van de eieren vereist is, gebeurt dit met de “korte code” die de houder verkrijgt samen met zijn beslagnummer wanneer hij zijn pluimveebedrijf laat registreren bij ARSIA-DGZ. Deze “korte code” geldt dus ook als producentencode. De korte code, aangevuld met de code van het huisvestingssysteem van de legkippen dat de kippenhouder toepast, wordt gebruikt voor het merken van de eieren van het betrokken bedrijf van oorsprong.

Voor producenten met minder dan 50 legkippen die eieren verkopen op de markten binnen een straal van 80km rond het productiebedrijf, volstaat het de naam en het adres van de productie-inrichting te vermelden bij de verkoopstand. Het merken van de eieren zelf is niet vereist.

Producenten met minder dan 50 legkippen die eieren verkopen op een manier die niet wordt beschouwd als “rechtstreekse verkoop aan de eindverbruiker”, zoals bijvoorbeeld verkoop op markten die niet

binnen een straal van 80km rond het productiebedrijf zijn gelegen, kunnen niet van de vrijstelling genieten. Deze producenten moeten de eieren die ze verkopen dus stempelen met de producentencode die hen toegekend werd door DGZ/ARSIA na registratie van hun beslag in Sanitel. Tegelijkertijd registreert de LCE de activiteit die onder de activiteitenfiche [ACT 441 \(Boerderij < 200 pluimvee en duiven\)](#) valt op basis van de door DGZ/ARSIA overgemaakte informatie.

5.2 Afwijking bij de levering van eieren van klasse A tussen een productie-inrichting en pakstation, gelegen in verschillende lidstaten

5.2.1 Afwijking bij de levering van een Belgische productie-inrichting naar een pakstation in een andere lidstaat

Eieren die vanuit een productie-inrichting geleverd worden aan een pakstation in een andere lidstaat van de Europese Unie moeten niet gestempeld zijn met de producentencode vooraleer zij de productie-inrichting verlaten op voorwaarde dat het FAVV daartoe een afwijking heeft verleend.

Om de afwijking te bekomen dient aan de volgende voorwaarden te worden voldaan:

- a) de aanvraag tot afwijking moet worden ingediend bij de LCE waartoe de betrokken productie-inrichting behoort. Het formulier in bijlage wordt hiervoor gebruikt. Deze aanvraag moet gezamenlijk gebeuren door de producent en het pakstation en wordt vergezeld door een kopie van het leveringscontract (zie b). N.B.: Het is het FAVV dat de goedkeuring aan de bevoegde overheid van de lidstaat waarin het pakstation van bestemming gelegen is, vraagt. De aanvraag moet slechts 1 keer per producent ingediend worden voor leveringen tussen de 2 betrokken operatoren (de producent en het pakstation) voor de duur van het contract tussen hen beide, tenzij de afwijking wordt ingetrokken. Op het einde van het contract of indien de afwijking wordt ingetrokken, moet een nieuwe aanvraag ingediend worden als een nieuwe afwijking gewenst is;
- b) de producent moet een leveringscontract getekend hebben met het pakstation voor een minimumlooptijd van één maand. De duur moet duidelijk blijken uit het contract! Het contract vermeldt ook de producentencode en het engagement van het pakstation om de eieren te stempelen met deze code;
- c) elke zending moet vergezeld gaan van een kopie van het leveringscontract en van de vrijstelling van de stempelplicht.

5.2.2 Afwijking bij de levering van een productie-inrichting, gelegen in een andere lidstaat, naar een Belgisch pakstation

Eieren die vanuit een productie-inrichting gelegen in een andere lidstaat van de Europese Unie geleverd worden aan een pakstation in België moeten niet gestempeld zijn met de producentencode vooraleer zij de productie-inrichting verlaten op voorwaarde dat de bevoegde autoriteit van de lidstaat waarin de productie-inrichting gelegen is een afwijking heeft verleend.

Om de afwijking te bekomen dient aan de volgende voorwaarden te worden voldaan:

- a) de aanvraag tot afwijking moet worden ingediend bij de bevoegde autoriteit van de lidstaat waarin de productie-inrichting gelegen is, die al dan niet beslist om de afwijking toe te kennen volgens de eigen nationale regels. Deze aanvraag moet gezamenlijk gebeuren door de producent en het pakstation en moet voldoen aan eventuele nationale vereisten van de betrokken lidstaat.
- b) N.B.: Het is de bevoegde overheid van de lidstaat waarin de productie-inrichting gelegen is, die goedkeuring zal vragen aan het FAVV ;de producent moet een leveringscontract getekend hebben met het pakstation voor een minimumlooptijd van één maand. De duur

moet duidelijk blijken uit het contract! Het contract moet bovendien voldoen aan eventuele nationale vereisten van de betrokken lidstaat;

- c) elke zending moet vergezeld gaan van een kopie van het leveringscontract en van de vrijstelling van de stempelplicht.

Het pakstation moet de toelating tot afwijking voor het merken van eieren, afgeleverd door de bevoegde overheid van de lidstaat waar de productie-inrichting gevestigd is, op vraag van het FAVV kunnen voorleggen bij controles.

De geldigheidsduur van de afwijking wordt bepaald door de bevoegde autoriteit van de lidstaat waarin de productie-inrichting gelegen is.

5.3 Afwijking voor eieren, rechtstreeks geleverd aan de levensmiddelenindustrie

5.3.1 Afwijking bij de levering van eieren van klasse A of van klasse B van een Belgische productie-inrichting naar een levensmiddelenindustrie

Eieren van klasse A of van klasse B die rechtstreeks van de producent aan een levensmiddelenindustrie geleverd worden op de nationale of intracommunautaire markt, moeten niet gestempeld worden met de producentencode, noch met een teken dat de klasse B aangeeft ("B" of een gekleurde punt) vooraleer zij de productie-inrichting verlaten op voorwaarde dat het FAVV daartoe een afwijking heeft verleend. Deze afwijking op de stempelplicht is enkel mogelijk bij rechtstreekse levering van de eieren aan een levensmiddelenindustrie, zonder langs een eierverzamelcentrum te gaan.

Om de afwijking te bekomen, moet aan de volgende voorwaarden voldaan zijn:

- a) een aanvraag tot afwijking wordt ingediend bij de LCE waartoe de betrokken productie-inrichting behoort. Het formulier in bijlage wordt hiervoor gebruikt. De aanvraag moet gezamenlijk gebeuren door de betrokken producent en het levensmiddelenbedrijf van bestemming. De aanvraag dient per producent slechts 1 keer ingediend te worden voor levering aan eenzelfde levensmiddelenbedrijf en geldt voor alle toekomstige leveringen, tenzij de afwijking wordt ingetrokken. Indien de afwijking wordt ingetrokken, moet een nieuwe aanvraag ingediend worden als een nieuwe afwijking gewenst is. N.B.: in voorkomend geval zal het FAVV de bevoegde overheid van de lidstaat waarin de levensmiddelenindustrie van bestemming gelegen is, in kennis stellen van de toegekende vrijstelling van de stempelplicht.
- b) de levering valt onder de verantwoordelijkheid van de exploitant van het levensmiddelenbedrijf die zich ertoe verbindt de eieren uitsluitend te gebruiken voor verwerking.

Bij levering van een Belgische productie-inrichting aan de Belgische levensmiddelenindustrie moet het levensmiddelenbedrijf de toelating tot afwijking kunnen voorleggen bij controles.

5.3.2 Afwijking bij de levering van eieren van klasse A of van klasse B van een productie-inrichting, gelegen in een andere lidstaat, naar een Belgische levensmiddelenindustrie

Een producent, gelegen in een andere lidstaat, kan afwijken van de stempelplicht voor eieren van klasse A of van klasse B die hij rechtstreeks levert aan een Belgische levensmiddelenindustrie op voorwaarde dat de bevoegde autoriteit van de lidstaat waarin de productie-inrichting gelegen is een afwijking heeft

verleend. Deze afwijking op de stempelplicht is enkel mogelijk bij rechtstreekse levering van de eieren aan een levensmiddelenindustrie, zonder langs een eiverzamelen centrum te gaan.

Om de afwijking te bekomen, moet aan de volgende voorwaarden voldaan zijn:

- a) de aanvraag tot afwijking moet worden ingediend bij bevoegde autoriteit van de lidstaat waarin de productie-inrichting gelegen is, die al dan niet beslist om de afwijking toe te kennen volgens de eigen nationale regels.
De aanvraag moet gezamenlijk gebeuren door de betrokken producent en het levensmiddelenbedrijf van bestemming en moet voldoen aan eventuele nationale vereisten van de betrokken lidstaat.
N.B.: Het is de bevoegde overheid van de lidstaat waarin de productie-inrichting gelegen is, die het FAVV in kennis zal stellen van de toegekende vrijstelling van de stempelplicht voordat levering plaatsvindt.
- b) de levering valt onder de verantwoordelijkheid van de exploitant van het levensmiddelenbedrijf die zich ertoe verbindt de eieren uitsluitend te gebruiken voor verwerking.

Het levensmiddelenbedrijf moet de toelating tot afwijking voor het merken van eieren, afgeleverd door de bevoegde overheid van de lidstaat waar de productie-inrichting gevestigd is, kunnen voorleggen bij controles. De geldigheidsduur van de afwijking wordt bepaald door de bevoegde autoriteit van het land waarin de productie-inrichting gelegen is.

5.4 Afwijking voor eieren, rechtstreeks geleverd aan een niet-levensmiddelenindustrie

Eieren van klasse A of van klasse B die rechtstreeks vanaf een productiebedrijf aan een niet-levensmiddelenindustrie geleverd worden op de nationale markt, moeten niet gestempeld worden met de producentencode, noch met een teken dat de klasse B aangeeft ("B" of een gekleurde punt).

Deze industriële eieren moeten in de handel gebracht worden in houders met een rode banderol of een rood etiket met volgende informatie:

- naam en adres van de producent;
- naam en adres van de niet-levensmiddelenindustrie van bestemming;
- de woorden "industriële eieren" en "niet geschikt voor menselijke consumptie".

5.5 Intrekking van de toelating tot afwijking

Afwijkingen kunnen worden ingetrokken indien onregelmatigheden worden vastgesteld bij de leveringen (bijv. levering aan een bedrijf waarvoor geen afwijking toegekend werd). Evenzo indien in de productie-inrichting *Salmonella Enteritidis* of *Typhimurium* werd vastgesteld, moeten de eieren voldoen aan de voorwaarden vermeld in de [omzendbrief betreffende de bestrijding van zoönotische *Salmonella* bij legpluimvee](#) en moeten ze dus minstens met een "B" of met een punt van tenminste 5 mm gestempeld zijn. In dat geval is de afwijking op stempelen dus niet langer geldig. Tevens moeten de nodige garanties gegeven worden dat de betrokken eieren een hittebehandeling (bijv. pasteurisatie) of een andere doeltreffende behandeling tegen *Salmonella* ondergaan.

Een afwijking op het stempelen is opnieuw mogelijk ten vroegste vanaf dat de officiële *Salmonella* controle van de nieuwe toom (week 24) conform is (zie omzendbrief betreffende de bestrijding van zoönotische *Salmonella* bij legpluimvee). Het indienen van een nieuwe aanvraag voor afwijking is noodzakelijk.

6. Bijlagen

- Formulier voor de aanvraag tot het bekomen van een afwijking op het merken van eieren van klasse A (levering aan een pakstation in een andere lidstaat van de Europese Unie)
- Formulier voor de aanvraag tot het bekomen van een afwijking op het merken van eieren van klasse A of B (levering aan de levensmiddelenindustrie)

7. Overzicht van de revisies

Overzicht van de revisies van de omzendbrief		
Versie	Van toepassing vanaf	Reden en omvang van de revisie
1.0	24/01/2017	Originele versie Vervangt de omzendbrief met ref. PCCB/S2/VCT/382510 Heft de omzendbrief met ref. PCCB/S2/VCT/167777 op
1.1	06/02/2018	De enige wijziging tov de vorige versie betreft de vervanging van het woord CE door LCE.
2.0	Datum van publicatie	Aanpassing activiteitenfiche ACT 441 Aanpassing naar aanleiding van de inwerkingtreding van verordening (EU) 2016/429